

COURAGE

DE

EN OMMELANDEN.

Heden heeft de Grootvorst een bezoek afgelegd bij de hertogin van *Saksen-Weimar*, oom Hoogstdezelve van zijne deelname in het geleden verlies te verzekeren. Naar men verneemt, heeft de baron *Mackay*, dienstdoende kamerheer van Z. K. H. den *Prins van Oranje*, eene rijk versierde snuifdoos van den Grootvorst ten ge-

schenke bekomen.

Heden te half drie is Z. Keizerl. H. met graaf Orloff van hier naar Nijmegen vertrokken, na alvorens de eeredienst in de Grieksche kapel te hebben bijgewoond. Het is heden een verjaarsfeest in de Russisch-Keizerlijke familie.

Z. K. H. de Grootvorst troonopvolger van Rusland heeft aan den heer K. F. C. F. Deminière, danmeester bij het hof, een fraai bewerkt gouden sieraad geschenkt, als een teken van Hoogstedszelfs tevredenheid over de wijze, waarop genoemde heer, gedurende het verblijf van Z. K. H. alhier, de bals heeft gedirigeerd.

De graaf de Witt, generaal der kavallerie in Russische dienst, welke aankomt te Rotterdam dezer dagen is gemeld, is een afstammeling van het geslacht, tot hetwelk Jan de Witt behoorde. De genoemde generaal heeft diensnagende velerlei papieren en medailles onder zich. Die tak der de Witten is tijdens Peter I naar Rusland overgebracht.

Naar men verneemt, zullen de beide bataljons granadiers den 11 Junij naar zich op marsch begeven, ten einde den 15 daaraanvolgende alhier aan te komen.

Tevens zegt men, dat er sprake is, de ligtingen van 1834 en 1835 met een bepaald verlot huiswaarts te zenden.

Van den 3den. Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Zijne Majesteit verleende octrooien:

Een octrooi, in dato 23 Februarij 1839, voor den tijd van vijf jaren verleend aan J. M. Boon, te 's Gravenhage, op de uitvinding van een werktuig, door hem genoemd ijsploeg, geschikt om in bevrozen vaarten, kanalen en andere wateren, tot doortocht van schepen en vaartuigen van allerlei grootte, eene voldoende sleuf te openen en van ijs bevrijd open te houden.

Een octrooi, in dato 22 Maart 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan C. C. van Hall, te Amsterdam, op de uitvinding, om de kracht van dieren, welke zich in eenen wagen bewegen, aan te wenden, ten einde het voertuig snel te doen voortgaan.

Een octrooi, in dato 11 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan W. Benson te Londen, domicilium verkozen hebbende bij A. Ferrier, consul van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, te Rotterdam, op de uitvoering van eene verbeterde wijze, om den stoom van stoommachines te condenseren en de stoomketels met het daardoor verkregen water aan te vullen.

Een octrooi, in dato 22 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan W. Richardson, te Londen, domicilium verkozen hebbende bij C. C. Uhlenbeck, te Amsterdam, op de invoering eener verbetering in den gang der zakuurwerken, pendules, horologies, enz.

Een octrooi, in dato 23 April 1839, voor den tijd van vijf jaren verleend aan A. J. Wilhelm, te Deventer, op de invoering van eene verbeterde circuleer-kagchel.

Een octrooi, in dato 23 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan A. Ferrier, consul van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, te Rotterdam, op de invaering van verbeteringen in de werktuigen tot doorhaling, spinning en verdubbeling van vlas, hennep, zijde, wol en andere vezelachtige stoffen.

Een octrooi, in dato 26 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan W. van der Os, te Vlissingen, op de uitvinding van eene verbetering, door hem aangebragt aan de brandspuiten.

Een octrooi, in dato 29 April 1839, voor den tijd van tien jaren, van den 5 Augustus 1827 af, verleend aan D. Hugue, te Amsterdam, op de invoering van een hollen rooster, ten dienste van permanente stoommachines en locomotieven, ten doel hebbende, eene bezuiniging in het verbruik van brandstof daar te stelen.

Van den 4den. Bij voortdurend komt de raad van ministers zeer dikwerf bijeen. Ook op sommige ministeriën heerscht eene bijzondere drukte. Men houdt er zich bezig met de bijeenzameling der stukken, die de commissiën, welke door Z. M. zullen benoemd worden, om met de Belgische commissariissen te Utrecht, Antwerpen en Maastricht te vergaderen, voor de volbrenging van derzelver taak, zullen noodig hebben.

AMSTERDAM den 3 Junij.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage, onder dagteekening van den 2 dezer, het volgende:

Heden namiddag omstreeks half drie is Z. K. H. de Grootvorst troonopvolger van Rusland uit deze residentie vertrokken, den weg nemende over Utrecht en Nijmegen naar Frankfurt, in welke stad men wil, dat de doorluchtige reiziger een paar dagen zal vertoeven, om zich vervolgens naar Stuttgart te begeven.

Ook zal Z. K. H. de Erfprins van Oranje nog in den loop dezer week insgelijks de reis naar de Wurtembergse hoofdstad aannemen, en den 10 dezer door Hoogstedszelfs verheven Vader gevolgd worden.

Na de voltrekking van het hooge huwelijk tusschen HH. KK. HH. den Erfprins van Oranje, en de Prinses Sophia van Wurtemberg, hetwelk, zoo als bereids voorlang gemeld is, den 18 dezer zal plaats hebben, zal Z. K. H. de Prins van Oranje Hoogstedszelfs onlangs door erfenis verkregene goederen in Silezië bezoeken.

Voorts verneemt men, dat H. K. H. Prinses Albert van Pruisen mede deze residentie zal verlaten, en niet regstreeks naar Berlijn terug keeren, maar vooraf eenigen tijd in Silezië vertoeven zal.

Van den 4den. Nopens den staat van het onderwijs hier te lande in 1837 verneemt men, dat de toestand der hoogescholen in dat jaar over het algemeen gunstig was. Voortdurend ijver der hoogleeraren met vlijt en ordelijk gedrag der studenten gingen hand aan hand. Het gezamenlijk getal studenten, aan de drie hoogescholen ingeschreven, beliep 1503, zijnde 85 minder, dan in 1836, hetgene wordt toegeschreven, eensdeels aan het groot getal studenten, in 1837 gepromoveerd geworden, anderdeels aan het verminderd getal studenten in de theologie, een gevolg van de tegenwoordig voor hen bestaande moeilijkheid, om, na volbrachte studien, eene standplaats te erlangen. Men kan zich die moeilijkheid verklaren, als men weet, dat de staat van het getal der kandidaten tot de H. Dienst den 1 Jan. 1829 bedroeg 42, den 1 Januarij 1839 daarentegen 256. Ook met het in werking brengen van het Kon. besl. van den 13 Oct. 1836, No. 90, waarbij de vroegere vrijstelling van het betalen der collegiegelden voor de studenten in de Godgeleerdheid is opgeheven, zal tot de bedoelde vermindering hebben bijgedragen.

De bibliotheek te Leiden werd meer en meer tot openbaar nut bruikbaar gemaakt; het zoo verachtte sterrekundig observatorium had, onder de leiding van den volijverigen en kundigen lector F. Kaiser, een nieuw leven; ook de andere akademische inrigtingen werden uitgebreid of meer en meer gevestigd. In het akademisch gasthuis werden 341 lijdens opgenomen, alzoo 97 meer, dan in 1836. In Utrecht werd, onder zekere voorwaarden, naar de bibliotheek der hoogeschool overgebracht de aan het Am. Synd. behoorende boekverzameling, afkomstig van de vroeger te Utrecht bestaan hebbende vijf kapitelen. In Groningen heeft de verzameling van landhuishoudkundige werktuigen en modellen eene niet onbelangrijke aanwinst gedaan.

Wat de Latijnsche scholen aangaat, bleef nog verschil van gevoelen bestaan over het werk, dat van de Grieksche taal-oefening aldaar gemaakt wordt; ook hierin is van Regeringswege de middelweg het beste gekeurd. Die strekking werd dan ook vrij algemeen betracht, en men is, waar zulks het geval vroeger nog niet zoo was, met het geschied-, aardrijkskundig en wiskundig onderwijs ook ten dezen vooruitgegaan. Het getal leerlingen op al de Latijnsche scholen des rijks beliep in 1837 1,178, zijnde 63 minder, dan in 1836.

Wat de lagere scholen betreft, de behoefte aan verbeterde en uitgebreide bewaarscholen deed zich vooral in de grootere steden gevoelen, en wel inzonderheid voor kinderen uit de geringere volksklasse. Slechts in Zwolle bestonden welingerichte en geheel kosteloze bewaarscholen; te Deventer, Rotterdam en Purmerende waren verbeterde scholen van dien aard opgericht, waarin kinderen van de geringe volksklasse, tegen betaling van eenig schoolgeld, werden opgenomen; ook in 's Hage en Groningen was men daarop bedacht. Te Amsterdam is bereids een ruim getal goede kleine kinderscholen voor den burgerstand aanwezig. Bij openvalling van plaatsen, werd ook daár zeer gezorgd voor de aanstelling van meer bekwaame en geschikte onderwijzers. Het getal leerlingen op de gewone scholen heeft in 1837 bedragen als volgt: Noord-Brabant 38,743, Gelderland 45,000, Holland 96,300, Zeeland 16,642, Utrecht 17,000, Vriesland 33,000, Overijssel 30,600, Groningen 21,550, Drenthe 12,642; te zamen 311,477.

Van den 5den. Naar wij vernemen, is in de zitting van den edel achtbaren raad dezer stad van heden, uit het drietal, vroeger vermeld, tot hoogleeraar, in plaats van wijlen prof. van Kampen, benoemd de heer H. Beyerman, hoogleeraar aan het athenaeum te Deventer.

ZEELAND den 1 Junij.

De forten Lillo en Liefkenshoek worden op last van het departement van oorlog ontwapend; het materiëel der artillerie wordt in daartoe bestemde vaartuigen ingescheept, en in de magazijnen opgelegd; de bestemming van de garnizoenen dier sterkten is nog niet bekend, en wordt de geheele ontruiming derzelve ieder oogenblik te gemoet gezien.

TILBURG den 2 Junij.

Heden morgen circa 5 uren werd er in de lakensfabriek van de heeren Dieppe en Jellinghaus, in de wijk Korrel alhier, brand ontdekt, welke zoo snel toenam, dat in minder dan drie uren tijds de geheele fabriek met de zich daarin bevin-

dende machines en voorraad van lakens zijn in de asch gelegd. Door de spoedig aangebragte hulp der alhier aanwezige en welbestuurde brandspuiten, was van de stad als van de heeren Freede, zijn gelukkiglijk de aan die fabriek belende gebouwen voor brand bewaard gebleven.

Niet alleen hebben Tilburgse ingezetenen, onverschillig of die al of niet tot de brandspuit behooren, maar ook de alhier gekantonneerde militairen alle mogelijke hulp, zoo tot blussching van den brand, als tot bewaring van de belendende huizen en de daaruit geborgene goederen, bijgebracht, en waarlijk niet zonder reden, als men in aanmerking neemt, dat dagelijks op die fabriek circa 380 menschen werkzaam zijn, waaronder een groot getal mannen en vaders van vrouwen en kinderen, welke zich door dit ongelukkig voorval geheel buiten eenig bestaan zullen vinden. Ofschoon een ieder, om zoo te zeggen, zich bijzonder heeft gekwetend, om tot blussching van den brand mede te werken, verdienet evenwel eervolle melding de fabriekwerkers van de heeren Freede, welke de spijt van die fabriek op het eerste vernemen naar den brand brachten, en dezelve, onder het toezigt en de order der heeren, aldaar met zoo veel beleid hebben aan het werk gehouden, dat daaraan grootelijks de bewaring der huizing en hier- en aijnbrouwerij van den heer J. van Raessel, die aan de afgebrande fabriek was belendende, kan worden toegeschreven en te danken is.

PS. Men verneemt, dat de fabriek slechts voor 1 der waarde tegen brandschade is verzekerd, en dat het verlies der eigenaren, zoo van het eene als andere, meer dan f 230,000 zal bedragen.

SNEEK den 1 Junij.

Dezen morgen ongeveer te drie uren, borst er een geweldige brand uit ten huize van J. K. van der Meulen, koopman in kruidenierswaren op het Klein Zand alhier. In den beginne was men beducht, dat de hevigheid der vlammen vele verwoesting zoude aanrichten; doch dank zij de spoedig aangebragte hulp der brandspuiten, waardoor men slaagde te zes uren den verderen voortgang te beteugelen. Ondanks de beste pogingen, is het bovenste gedeelte geheel uitgebrand, doch het benedenste gedeelte, hoewel beschadigd, behouden gebleven. Niettegenstaande men geslaagd is vele der goederen en meubelen te redden, zoo is het geleden nadeel echter belangrijk.

HAARLEM den 5 Junij.

Gisteren werd alhier de eerste zitting der 62ste algemeene vergadering der Nederlandsche Maatschappij, ter bevordering van Nijverheid, in het lokaal der Heeren Staten der provincie Holland gehouden. De president, de heer mr. W. H. van Voerst, opende dezelve met eene gepaste aanspraak, en verheugde zich in den voortdurenden bloei der Maatschappij, daar er, behalve de vermeerdering der leden in het algemeen, twee nieuwe departementen waren opgericht, een te Vlissingen, dat 30, en een te Arnhem, dat 40 leden telt. Verder werden verschillende verslagen voorgelezen van het depart. Haarlem, Rotterdam, Leiden, Sassenheim.

Te Groningen was het industrie-onderwijs, in vereeniging met dat van de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, door de heeren J. Hofkamp en J. Blouw aan 37 jonge lieden (dus met 20 vermeerderd) gegeven. Het departement Groningen deed hierbij het verzoek aan het bestuur om eene grootere geldelijke bijdrage, ten einde een plan te volvoeren, hetwelk bestond, om jongelieden, die de scholen verlaten hadden, in de gelegenheid te stellen, elders meer praktische kundigheden op te doen; welk verzoek echter de Directie voor als nog niet konde inwilligen. De departementen van Delft, Groningen en Vlissingen gaven daarop een kort verslag van hunne werkzaamheden, welke van den ijver en kunstminnen den zij der leden de loffelijkste getuigenis gaven.

Van de voortzetting, die door verschillende departementen waren voorgedragen, werden 2 aangenomen. Ten eerste, om voortaan jaarlijks in de handelingen der algemeene vergadering het aantal leden en de namen der secretarissen van ieder departement op te geven, en ten tweede, om, daar een groot gedeelte onzer bodems met vreemde dingen, uit gebrek aan inboorlingen, moeten worden bemand, eene speciale commissie te benoemen, aan welke wordt opgedragen: 1) het onderzoek naar de redenen, waaraan het gebrek aan inlandsche matrozen is toe te schrijven; 2) het voordragen van middelen, om daarin eene gewenschte verbetering te beproeven en zoo mogelijk tot stand te brengen, waarvan op de vergadering in 1840 rapport moet worden uitgebragt, ten einde alsdan daarop bepaaldelijk te besluiten; tot welke commissie worden benoemd één der directeuren, benevens de heeren J. Hertgen van Amsterdam, W. E. Schellhaas, J. A., van Groningen, N. M. Fink, van Rotterdam, en mr. R. van Middelburg.

Van de ingekomene stukken, die aan de Maatschappij ten geschenke waren gezonden, verdienen opmerking de 2 rollen mechaniek papier of papier eens in door de heeren van Gelder, Schouten en Comp. door een fabriek in een nieuwelings ingerigte papierfabriek te Wormerveer.

Verder werden door de Maatschappij onderscheidene premien en onderscheidingen toegekend.

Van het model en de beschrijving van een molen met 8 wicken, ingezonden door den heer K. R. Weges, te Hoogezand, in Groningen, wordt eervolle melding gemaakt.

Zeer loffelijke vermelding wordt gemaakt van de Kaart van Groningen, met eene beschrijving, ingezonden door den heer J. A. Smit van der Vegt.

De Maatschappij hield zich heden morgen van half tien tot ruim 4 uren, en des avonds van half zeven tot half tien, met de behandeling van het bovenstaande onledig.

Heden zijn de commissiën vergaderd over de in advijs gehouden prijs- en conceptvragen; Donderdag zal de Maatschappij hare werkzaamheden voortzetten.

ASSEN den 3 Junij.

Wegens de stemming van de leden der Provinciale Staten, welke op eergisteren heeft plaats gehad, kunnen wij melden, dat al de leden, welke den 2 Julij aanstaande uit de vergadering moesten aftreden, weder zijn herkozen, te weten: jhr. R. de Siegers ther Borch en jhr. R. A. van Echten van Holthe, voor de ridderschap; de heeren mr. G. Vos en R. Slingenberg, voor de steden; de heeren J. F. Kymell te Dalen, A. Meijer te Hoogeveen, mr. J. T. Nijssingh te de Wijk, mr. J. L. Homan te Vries, en J. A. Meusing te Eext, voor de landelijke stand.

BALLO den 2 Junij.

Men heeft alhier in den omtrek gevonden meer dan tweehonderd Romeinsche zilveren munten, ter grootte van een dubbeltje en ter dikte van ongeveer een stuk van vijftientwintig centen, aan de eene zijde meestal voorzien van eene beeldtenis met het omschrift: *diva Faustina*, *Antoninus pius* en dergelijke, en aan de andere zijde met eene of andere zinnebeeldige voorstelling met het omschrift: *aeternitas*, en dergelijke. Misschien kan eene nauwkeurige nasporing van deze munten, en de plaats, waar zij gevonden zijn, op de kennis van het verblijf der Romeinen in deze streken van veel invloed zijn, en het ware dus te wenschen, dat, vermits zulks nog steeds onbekend blijft, de bevoegde autoriteiten deswege een onderzoek begonnen, dat men zich voorstelt gemakkelijk te moeten zijn, daar toch de verkopers van die munten genoeg bekend zijn.

Mengelwerk.

Althier hier ter stede, die eenigen prijs op wandelingen stellen, hebben met schrik gehoord, dat de fraaie, hooge, lommerrijke en meerendeels gewis nog niet op hun verval staande boomen, die den uitgestreken wal tusschen de Ebbinge- en Steentilpoort tot zulk een sieraad verstrekken, en in wier schaduw zoo menig burger zich in het zomerjaargetijde met zijne vrouw en kinderen verlustigt, alle zullen omgehouden worden. Zoo luidt ten minste het zeggen, en zeker is het, dat de stammen der olmen of iepenboomen aangekalkt of met witte verf aangestreeken zijn, en dat dit merkteken voor hun verder bestaan niet veel goeds verkondigt. — Is het niet ten hoogste te betreuren, dat men in eene stad, die, in vergelijking van verscheidene andere steden onzes Vaderlands, niet vele wandelingen bezit, en van wier uitgebreide wallen zoo weinig partij tot genoegen der Ingezetenen mag getrokken worden, thans ook nog weêr deze wandeling zoo goed als zal moeten missen, en dat ook de Ebbinge-poorts-wal zich in het vervolg even kaal, treurig en boomloos zal vertoonen, als de meeste overige? Inderdaad, het schijnt, of, terwijl elders alles gedaan wordt, om de steden en derzelver omstreken te versfraaijen, hier soms te Groningen, wat wandelingen betreft, het tegenovergestelde plaats heeft. Reeds vindt de wandelaar zich door de verleden jaar gemaakte doorsnede in den wal tusschen het Kleinepoortje en de Oosterpoort op eene onaangename wijze in zijn voortgang gestuit, en een der fraaiste en hoogste punten op de stadswallen blijft daardoor meerendeels onbezocht; thans, zoo het waar is, dat de boomen tusschen de Ebbinge- en Steentilpoort zullen omgehouden worden, zal ook daár de wal in eene eentoonige, van alle schaduw beroofde vlakte worden herschapen, en weinigen zullen er meer behagen in schepen, om derwaarts hunne schreden te rigten. — Mogt zij, die in staat zijn het gevreesde omhouden der boomen nog te keeren, daartoe bij de bevoegde Autoriteiten al hunne pogingen aanwenden! Mogt men (om voor wat planken en brandhout eene armzalige hand vol gelds misschien te bekomen) niet de bijl aan boomen leggen, wier welig groen en lommer men elders

wellicht met duizenden zottis wilen betalen! Mogt men zich toch herinneren, dat in een enkel half uur de schoonste, stevigste, schaduwrijkste boom kan omgehewen worden, maar dat er dikwerf vijftig en meer jaren noodig zijn, om een even krachtigen en lommerrijken in dezelfde plaats terug te erlangen; en zulke vooral op een hoogten wal, waar het houtgewas aan al de woede van den Noordwind is blootgesteld! De boomen op den bovengemelden wal zijn zelfs tijdens de Fransche overheersching, toen het oorlogsvuur onophoudelijk blaakte, onaangetast gebleven — zal men ze nu onder de regering van een Nederlanderschen Vorst en in een tijd van volkomen vrede gaan vellen? Of is de noodzakelijkheid, die dit vordert, zoo gebiedend? Wij weten het niet; wij weten echter wel, dat het omhakken der boomen elk, wien de wandelingen om Groningen ter harte gaat, diep zal grieven.

DE GELUKKIGE VAL.
(Vervolg van Nummer 44 en 45.)

In geen stand der maatschappij treft men zulke uitersten aan, als in den militairen; te vergeefs zal men elders naar zulk eene persoons-verscheidenheid zoeken.

Doch bepaakt in geen stand de rang de innerlijke waarde van den mensch — wel het allerminst is dit bij militairen het geval. Niet altijd klopt er een heldhaftig vaderlandslievend hart achter har en ordelband; niet altijd zijn schitterende epauletten het kenmerk van dapperheid en moed; niet altijd is de golvende vederbos het onfeilbare teeken van doorzicht en verstand. Hij, die als militair het trostelkund der blinde fortuin is, gaat immer voorwaarts, en hoe vaak, helaas! is dit niet het geval met den dommen en onwetenden dagniet!

Bender bij den ruwen soldaat, dan bij den met epauletten pronkenden salotjonker, vindt men een heldenhart, dat alleen voor Vorst en Vaderland klopt. Als de eerste, met duizende levensgevaaren bedreigd, manmoedig pal staat en den naderenden vijand weerstand biedt, dan zal de laatste, nimmer anders dan op eigen belang en op eigen behoud bedacht, lafhartig de vlugt nemen.

In het kort, nergens minder, dan in den soldatenstand, kan uiterlijk aanzien tot eene basis voor inwendige waarde verstrekken. En zoo stond dan ook de in vele opzichten onaanzienlijke, rang van onderofficier gevestigd met de deugd der edelen redders in eenige maanden, toen hij tot een voor hem onbekende natuurgenoot was redden had hij, door zijne menschenliefe gedreven, zijn eigen leven in het grootste gevaar gesteld, en in plaats van hiervoor eenige belooning te erlangen, had hij zelfs der noodlijdenden met die kieschheid, die den beschaafden mensch bij elke gelegenheid kenschetst, voor zijne eigene penningen het noodige voedsel aangebragt, en haar alzo aan dadelijken hongersnood onttrokken.

De bescheidenheid gedooft de bekendmaking van den naam des edelmoedigen jongelings niet. Genoeg, hij was nog slechts sedert een paar jaren in de destijds bijna eenigste bestaande dienst des Franschen Keizers getreden; minder uit lust en genegeheid, dan omdat hij zijne moeder niet langer tot last wilde zijn, wier vermogen door de onzalige omwentelingen zeer zuinig was geworden. Zijn vader, een Hollander van geboorte, was reeds voor verscheidene jaren overleden, en verdere bloedverwanten kende hij niet, dan een rijkdom, doch die te hooghartig en trotsch was, om zich lonner aan te trekken. Gedeeltelijk met de Hollandsche taal bekend, was hem zijne optending naar Groningen niet onwelkom geweest, terwijl hij door zijne braafheid en geschiktheid alras den rang van onderofficier-verkreeg.

De ongelukkige omsandigheden der weduwe en hare dochter maakten een diepen indruk op zijn gemoed. Hij stelde zich zijne moeder in dien toestand voor opgen en hij werd van medelijden voor de blinde vrouw doordrongen.

Des anderen daags begeeft hij zich weder naar de kleine woning, en nu ziet hij eerst, hoe er alles van armoede, maar ook van netheid en zindelijkheid getuigt. Hij vernemigvuldigt zijne bezoeken, onderschraagt telkens de noodlijdende vrouwen, en is dra zoo gemeenzaam en eigen in het huisgezin, alsof hij er het derde lid van uitmaakte.

Ofschoon op HELENA's wang en geene van bloeiende gezondheid getuigende rozen prikten, was zij echter een zeer schoon meisje. Haar lielewit vel, haar blank voorhoofd, haar welgevermd neus en mond, en vooral hare kwijsende bruine oogen, waaruit het teederste gevoel sprak, maakten haar bekoorlijk en heminnenswaardig. Van het eerste oogenblik af, dat de jongeling met haar in aanraking was gekomen, had hij genegenheid voor haar gevoeld, en van dien tijd, dat hij haar gezien had, eene reine, zuivere liefde. Het was ook zeer natuurlijk, dat het lieve meisje achting en genegenheid voor hem gevoelde; zij was-toch immers alles aan hem verschuldigd, haar leven, hare eer, haar toekomstig geluk; zonder hem had zij den schandelijksten zelfmoord begaan, den zelfmoord, die haar den toegang voor eenwige gelukzaligheid zoude hebben gesloten. Achter het waas van gepaste tegengif, droeg zij den moedigen en schoonen jongeling een hart vol liefde toe, lifte op geen eigen belang gebaseerd, maar uit de zuiverste bronwel van hoogachting en vurige genegenheid ontsproten.

Blozende sloeg zij de met een onweerstaanbaar innemend vermogen begaafde oogen weder, toen de nog onbedorvene jongeling haar bedeest zijne warme liefde voor haar openbaarde, en haar om hare wedermin smeekte. Het zedige meisje weifelt aanvankelijk, doch hij slingert zijn arm om baren blanken hals, hij laat haar hoofd op zijne borst rusten, het veel beteekenend woordje ja zweeft eindelijk op hare lippen, en wordt door eenen gloeienden kus, die beider hart en ziel doortrintelt, gevolgd.

Had de blinde weduwe ook overvloedig met schatten en rijkdommen bedeeld geweest, door het voorbeeld haars vaders afgeschrikt, zoude zij nimmer hare brave dochter in de vlie kante harer liefde zijn tagengegaan: nu, daar zij arm was, en de edele jongeling, die haar dagelijks andersteunde, hare dochter de hand aanbood, gedooft met vreemde en onbegrijpelijk den kuischen liefdehandel. Wel niet in overvloed, maar toch in stille vrede de vreedden thans de dagen voor het kleine gezin henen. Het juk der vreeselijke armoede kende haar nu niet meer, de edele jongeling zorgde zoo veel hij kon voor beiden, en ook de brave grisaard vergat haar niet. Gezondheid, vrolijkheid en levenslust waren allengskens weder in de kleine, thans vrij goed voorziene woning verschenen.

NAPOLEONS reuzenmagt had in de barre ijsvelden van Rusland haar graf gevonden; de 16, 17, 18 en 19 October van 1813 hadden bij Leipzig het lot der Europeesche volkeren beslist. De Fransche ambtenaren verlieten op den 14 November daaropvolgende overhaastig de stad Groningen en vlugten naar meer zuidelijke vestingen; de militairen volgden hen of trokken naar Delfzijl. NAPOLEONS lot bleef den kundigen opmerker geen raadsel meer, en onze jongeling besloot nu wijselijk, om den loop der verdere gebeurtenissen stil af te wachten, zonder ergens deel aan te nemen. Hij verwisselde zijne militaire uniform met het burgerkleed, verzamelde zijne weinige gelden, gaf die aan het beminde huisgezin, en bleef vreedzaam in den schoot der liefde en vriendschap vertoeven.

Weinige dagen nadat LOUWVIJX XVIII weder den Franschen troon had beklimmen, las men in onderscheidene nieuwshladen, dat de moeder van onzen jongeling haren zoon oproep, om, zoo hij nog in het rijk der levenden verkeerde, zonder het minste verwijl tot haar over te komen, daar zij met hem de allerbelangrijkste zaken te verhandelen had.

Ook tot in Groningen drong deze tijding door, en de gewezen onderofficier las de zake met niet weinig verbazing. Welke zullen deze allerbelangrijkste zaken toch zijn? vroeg hij zich zelven, en plotseling zweefde hem de blijdsde gedachte voor den geest.

Het kwam hem te binnen, dat zijn oude gierige oom wellicht overleden was en dat zijn moeder diens erfgenaam was geworden.

Vliegende brengt hij de vreedde tijding en het blijde vermoeden te huis, en allen komen overeen, dat men zich eene korte scheiding getroosten moest, dat hij zoo spoedig mogelijk naar Chalons, waar zijne moeder woonde, moest vertrekken, doch dat hij ook zoo spoedig mogelijk terug moest keeren.

Maar eene belangrijke zwaarigheid, die men aanvankelijk over het hoofd gezien had, deed zich voor. Van waar zou de jongeling de aanzienlijke som verkrijgen, die hij voor zijne reis noodig had? Deze magtige hinderpaal scheen het geheele plan in duigen te zullen storten, als op het onverwacht de bekende grisaard binnen traden met den magt verheugden uitroep: Ha, kinderen! nu kan ik u helpen, de blijde HELENA moet van vijftig gelden voortelde, die hij, zoo als hij zich uitdrukte, overkomen had. — Neem gij nu dit geld, jongeling! sprak de blinde vrouw, teen de edele grisaard onder de roerendste dankbetuigingen vertrokken was, neem gij dit geld, wij zullen er ons wel zonder behelpen. — Ja, doe dit, sprak het lieve meisje, doe dit, maar keer dan vooral ook spoedig, zeer spoedig terug, ik ben anders bevreesd, dat...

Heb geene vrees, HELENA! viel hij haar in de rede, de aangename banden, die mij aan Groningen hechten, zullen mij vliegende naar u terug voeren; en met dank neem ik uwe opoffering aan; ik zie, dat dit het eenigste middel is, en alles gebiedt toch om gezamenlijk welzijn. Vindt gij het goed, moeder, en stemt gij er ook mede in, lieve HELENA, dan ga ik reeds morgen vroeg vertrekken, dan ben ik zoo veel te eerder terug.

Kame zoete smart, een gemengd, maar zalig liefdegenot gaat eene kortstondige

scheiding van twee beider minnende harten voreaf. Na komt dan het nare des scheiding, dan weder het geluk van nog elanders dierbare bij zijn tagengaan, voor den geest, en door de liefde tot een bedwelmenden gloed te voeren, trachten zich wederdeels te stellen voor de ontbering, die men weldra verduren moet. Niet zelden blinkt er na een heldere traan in het oog van het gepedige, liefdevolle meisje, middelwyl zij met ongekende zaligheid hare gloeiende lippen op den smachtender mond des jongelings drukt, haar door reine min gloeiende bezem zigtbaar op en meerzwell, haar varig bloed koortsachtig door de aderen bruist en het hart uit de borst dreigt te breken.

Smart ligt er in zulke stonden verborgen, ja, maar het is een zachte, zoete smart. Dat ondervonden ook HELENA en haar beminde jongeling.

Toen het bijna middernacht begon te worden, begaf men zich te bed, om den volgende morgen bij tijds weder te kunnen opstaan, en alles tot de reisin gereedheid te brengen. De blinde weduwe sluimerde zacht naast de zijde harer dochter in, doch HELENA zweefde fosschen waken en droomen; zoo vele omstandigheden bragten haren geest in eene te groote beweging, en de hevigheid, waarmee zij hare teedere ziel hadden aangedaan, hielden deze in een eenigzins bewustlozen toestand.

De jongeling was weldra in eenen verkwikkenden slaap gedompeld; zachte droomgestalten zweefden er in het verschiets voor zijnen geest; hij waande zich omgeven van pracht en luister, van rijkdom en aanzien, met de beminde HELENA aan zijne zijde, zoo schoon, zoo bekoorlijk, als hij haar nog nooit had gezien. Geluk en vreugde, heil en voorspoed blonken hem allerwegen tegen. (Het vervolg hierna.)

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHIEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 1 Junij, kapit. Bos, Maria, van Suriname, - Knoop, Ikina, van Hamburg, - den 3den, Hansen, Harmonie, van Fiume, - Oetjes, Alida Maria, van Riga, - Feijes, de jonge Hero, Broekema, Ida Hilleghina, Scherpfier, de Hoop, Kortrijk, Anna Alida, Keun, de Vrede, Potjer, Elise, Boer, Geerdina, en Legger, Geertuida, alle acht van Koningsbergen, - Bok, Anja, van Stettin, - Brouwer, Harmina, en Panjer, de Hoop, beide van Stolpemunde, - de Groot, Dorothea Maria, van Hamburg, - Tunteler, Christina, van Bremen, - Bootsma, de jonge Maïke, van Carolinenzyl, - Te Triest, den 22 Mei, Hoveling, Lukienna Magrieta, en van Driest, Martina Johanna, beide van Amsterdam, - Te Cardiff, den 27 Mei, Oestra, Gestina, van Belfast, - Te Emden, den 19 Mei, Hultinga, Franka, van Newcastle, - Te Swinemunde, den 25 Mei, de Vries, de jonge Florentia, van Amsterdam, - Te Pillau, den 28 Mei, Lever, Catharina, van Amsterdam, - den 28den, Gievel, Wilhelmina, van Harlingen, - den 27sten, Veen, Harmonie, van Bordeaux, - Bekkerling, Gasina, van Amsterdam, - Hazewinkel, Anina, van Hall, - Te Memel, den 18 Mei, Ekamp, vr. Antje, van Hamburg, - den 21sten, Mandema, vr. Janina, van Rendsburg, - Te Bolkert, den 22 Mei, Dult, Pieterdina, en Dult, Dland, beide van Londen, - den 24sten, de Woud, Waakzaamheid, van Dordrecht, - In het Vlie, den 3 Junij, Doudes, Eensgezindheid, van Koningsbergen.

Vertrokken van Texel, den 31 Mei, kapit. Ugen, Anna Sieberdina, naar Teneriffe, - den 2 Junij, Klein, de Onderneming, naar Batavia, - Engelsman, Christina, naar Hull, - Uit het Vlie, den 30 Mei, Visser, de Harmonie, en de Boer, Concordia, beide naar Nerva, - de Jonge, Petrus Jacobus, en Dolt, jr., Catriona, beide naar Riga, - Nieveen, goede Verwachting, naar Koningsbergen, - Brons, Alegonda, naar Dantzic, - den 1 Junij, Schuring, Petronella, naar de Oostzee, - Plukker, jonge Hendrik, naar Noorwegen, - den 3den, Visser, Gesina, naar Newcastle, - Jonker, Oudwerf, naar Sunderland, - Keun, Elisabeth Maria, naar de Oostzee, - Dood, vr. Christina, naar Koningsbergen, - Kuiper, Maïnsina, naar Rostock, - Vos, jonge Dirk, naar Drammen, - Vos, Goede Welvaart, naar Drobach, - Mulder, Margrietha, naar Noorwegen, - Engelsman, Elisabeth, Kok, Hollands Trouw, Hazewinkel, Margrietha, Bakker, Hendrika Houwina, Karsyns, de Spruit, alle vijf op avontuur, - Van Helvoet, den 4 Junij, van Wyk, Johanna Ottilie, naar de Oostzee, - Van Maassluis, den 4 Junij, Puister, jonge Jan, naar Cardiff, - Van Naves, den 30 Mei, Edant, Herstelling, naar Koppenhage, - Van Bremthaven, den 30 Mei, Scheepsmis, Aurora, naar Stettin, - Van Pillau, den 26 Mei, Duijter, Cath. Frederike, naar Rotterdam, - Juister, Catharina, naar de Maas, - Waterborg, jonge Frederik, Ekamp, Anna Clara, de Jonge, Dankbaarheid, Lieffin, Gode Verwachting, alle vier naar Amsterdam, - Post, Anna Catharina, en Jansen, Catharina, beide naar Rotterdam, - Lucht, Christina, naar Groningen, - Van Memel, den 19 Mei, de Vries, Hoop, naar Hamburg, - Van Brielle, den 2 Junij, Doudes, Ons Genoegen, naar Hamburg, - Van Vlissingen, den 30 Mei, Beckman, Carolina, naar Memel, - Van Kiel, den 28 Mei, Zant, Vriendschap, naar Riga, - Van Swinemunde, den 25 Mei, Wolkommer, Luwina, naar Rotterdam.

Volgens brief van Texel, van den 31 Mei, is op de stranden van het Vlie aangedreven een zwart geschilderd namboreje, waarop de vergulde letteren: Haricote.

Het schip de jonge Ida's, wijlen kapit. Kelzer, van Liverpool naar Harlingen, is den 27 Mei, wegens het overlijden van den kapitein op den 25 dito, te Penzance binnenge-loopen.

ZOUTKAMP den 6 Junij. Den 4 dezer is van hier vertrokken kapit. Tiddens, de Vriend-schap, van Groningen naar Hull.

SLUITING

DER TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN.

Het Bestuur maakt bij deze bekend, dat de TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN, alsnog geopend, FINAAL zal GESLOTEN worden op ZATURDAG, den 15 Junij 1839.

Het Bestuur heeft te gelijk het genoegen te berigten, dat door Zijne Majes-teit den Koning aan hetzelfde is toegestaan het houden eener VERLOTING van eenige SCHILDERIJEN, waarvan het PLAN en DE LOTEN te bekomen zijn aan het LOKAAL der TENTOONSTELLING en ten Huize van den Heer E. DE WITT, Penningmeester van het Genootschap.

GRONINGEN den 6 Junij 1839.

Het Bestuur van het Genootschap:
Namens hetzelfde,
Mr. ARN. GELDERMAN, Secretaris.

GEBOORTE, HUWELIJK EN STAFERIGHEIT
** Heden verlost voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON DOETJE VAN DIJK, hartelijk geliefde Echtgenote van
J. H. KOCK.

SEADS KANAAL den 4 Junij 1839.
** Getrouwd:
L. E. VAN COEVORDEN, van Groningen,
en
D. H. POLAK, van Leeuwarden.

LEEWARDEN den 1 Junij 1839.
** Getrouwd:
S. DIJK, J.B.Z.,
en
G. K. BAKKER.

GRONINGEN den 3 Junij 1839.
** Getrouwd:
LAURENS K. STEERNBERG
en
DIEWER G. NOORDING.

NOORDEBROEK den 5 Junij 1839.
Eenige kennisgeving.
** Na eene langdurige en smartelijke ziekte, ontsiep heden zeer zacht onze waarde Moeder, Mejufvrouw HARMANNA MARGARETHA VAN BOLHUIS, Weduwe ANTHONI ENGELHART, den ouderdom van ruim 57 jaren hereikt heb-bende. Diep bedroefd geven wij door deze van dit veer ons treurig verlies ken-nis aan Familis, Vrienden en Bekenden,
GRONINGEN den 30 Mei 1839.

F. F. PFEIFFER, Jr.
B. PFEIFFER,
geb. ENGELHART.

** Op nieuw werd ons Ouderhart diep gewond, door het afsterven van ons nog eenig overgebleven en innig geliefd Dochtertje ELISABETH SOPHIA, in den jeugdigen leeftijd van 15 maanden, zijde ons van onze drie lievelingen nu nog alleen over een Zoonje van 5 jaren.
GRONINGEN den 31 Mei 1839.

J. HOETH.
J. E. HOETH,
geb. WICHERS.

** Haden avond overleed, ten zijnen Huize in de Nieuwe Pekela, na eene langdurige sukkeling, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader HARM BOU-MAN, in den ouderdom van bijna zesenzestig jaren. Wij betreuren in hem eenen trouwen en zorgdragenden Vader, wiens gedachtenis steeds onder ons in zegening zal blijven.
GRONINGEN den 2 Junij 1839.

JOHS. HRM. BOUWMAN.
Mede namens mijn Behuwd-Broeder
en mijne Zusters.

** Haden morgen, omstreeks 3 uren, overleed mijne dierbare Echtgenote MARIA AURELIA MIDDENDORP, in den ouderdom van 45 jaren en bijna 10 maanden, waarvan ik ruim 24 jaren met haar in den gelukkigsten echt mogt doorbrenge. Zij laat mij na 6 Kinderen, die nog niet allen het verlies eener

Te Groningen, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met autorisatie.)